

Kinder Torah

Parashas Behaalosecha

בס"ד

Remember It!

"Come, Avi. We can walk home from shul together."

"I'll be with you in half a minute, Chaim. I just have to finish saying the six *zechiros* (remembrances). I say them every morning after the Shacharis prayers."

"Really? What are they?"

"There are six events that the Torah commands us to remember. The first one is Yetzias Mitzrayim – the exodus from Egypt. The second is Shabbos. We are then commanded to remember Maamad Har Sinai. Subsequently, we must remember Amalek's attack on Klal Yisrael. We also recall how we angered Hashem when we were in the Midbar. Lastly, we must remember what Hashem did to Miriam."

"That's quite a list. Almost all of those remembrances were monumental events in history. Shabbos recalls the creation of the universe. Yetzias Mitzrayim was the birth of our nation. Maamad Har Sinai was Hashem's revelation to our entire nation. Amalek reminds us of what we stand for and what we are opposed to. Our sins in the desert remind us of Hashem's great acts of kindness, and our lack of appreciation. It is a reminder for all generations to appreciate The Almighty, to do a *cheshbon hanefesh* (self accounting) of our sins, and to do *teshuva*. These are all foundations of our history and our *emunah*. However, the last *zechira* was a private sin that Miriam committed. What is it doing in this list? It does not seem to be in the same league with all of the other *zechiros*."

"I puzzled over the same question myself, Chaim. The answer is not so apparent, however, after some pondering I think I have found the connection between Miriam and the others. First of all, let us review what Miriam did. It is found in this week's parasha (Bamidbar 12:1-17). Miriam spoke to Aharon about Moshe Rabbeinu's conduct with his wife. Her statement implied that his level of prophesy was no higher than theirs. Moshe was very humble and was not offended by her statement at all. She only spoke privately to Aharon. She was only interested in her helping her brother, whom she loved very much. Her statement also con-

tained praise, as she and Aharon were on a very high level of prophesy. Still, Hashem appeared to them immediately, commanding them to go to the Ohel Moed. He descended in a pillar of cloud, summoned Aharon and Miriam, and spoke to them. He explained to them in great detail the difference between Moshe's prophesy and their revelations. How could they dare speak against His servant Moshe? The cloud went away from the tent, and behold, Miriam was stricken with *tsoraas*! Aharon begged Moshe for mercy. Moshe begged Hashem to heal Miriam. Hashem responded that she must be quarantined outside the camp for seven days. The entire nation knew of her shame. However, they waited for her out of respect, just as she waited for her brother Moshe, the infant, by the river. And so, she was healed and they resumed their travels."

"What a powerful episode!"

"Yes, Chaim. The plague of *tsoraas* was a horrible disease. It struck those who committed very serious *aveyros*. Rav Shimshon Refael Hirsch, in his commentary on parashas Ki Seitze (Devarim 24:8-9), explains that *tsoraas* came to teach us how to properly conduct ourselves toward our fellow Jews. Our thoughts,

our speech, and our actions must all be pleasing to others. Hashem Himself monitors and judges our actions, and even our thoughts and feelings. He sends the plague of *tsoraas* to those who need *tochacha* (rebuke) in this area. Miriam spoke *loshon hora* against Moshe Rabbeinu when she underestimated his level of prophesy. Therefore, she was stricken with *tsoraas*."

"That is surely compelling, Avi. However, I still do not see why this event belongs in the list of *zechiros* along with Yetzias Mitzrayim and Maamad Har Sinai."

"Let me share with you a Gemora (Shabbos 31a), Chaim. A non-Jew came to Hillel with the following request, 'Convert me on the condition that you teach me the entire Torah while I stand on one foot.' Hillel replied, 'That which is hateful to you, do not do to your fellow. This is the entire Torah. The rest is just elaboration on this point. Now, go and learn it.'"

"Amazing. The entire Torah is all about how we treat each other. Now I understand why Miriam is on this list! The plague of *tsoraas* comes to one who does

not treat his fellow Jew properly. That is the entire Torah. Therefore Miriam's misdeed was a violation of the fundamental principal of the entire Torah!"

"Exactly, Chaim. Miriam teaches us the entire Torah on one foot. Remember it!"

Kinderlach . . .

*We are always trying to summarize and condense ideas down to small, easily understandable, easily remembered phrases. If we constantly review these phrases, they and the ideas that they represent will always be with us. For this reason we find the six *zechiros* at the end of the morning prayers. The last one is to remember what Hashem did to Miriam. This is not a small private sin, rather a violation of the fundamental principle of the entire Torah! That which is hateful to you, do not do to your fellow. Do not hurt him with thoughts, words or actions. This is the entire Torah. The rest is just elaboration on this point. That is the whole Torah on one foot. Kinderlach, Remember it!*

Love Those Mitzvos

One year had passed since the exodus from Mitzraim. The time had arrived to offer up the *Korbon Pesach*. This was a mitzvah that all of Klal Yisrael participated in. However, some were not able to bring this sacrifice. Those who had contact with a dead body had become *tomei* (impure). They were prohibited from taking part in the *Korbon Pesach*. "Why should we be lessened by not offering Hashem's offering in its appointed time among the Children of Israel?" they asked (Bamidbar 9:7). Rashi relates that they requested the Kohanim to offer up the *Korbon* on their behalf. This would not help them because a *Korbon* may not be offered on behalf of one who is *tomei*. Yet they still wanted some share in this mitzvah. Why? Rav Moshe Feinstein points out their great love of mitzvos. Even when they were *potur* (exempt) from performing the mitzvah for legitimate reasons, they still longed to fulfill it.

Kinderlach . . .

The Jewish neshama (soul) craves Hashem's mitzvos. We love them so much. There was once a Jew who did not begin learning Gemora until late in life. Still, he had an ambition to finish all of Shas. He was well on his way, learning up a storm. Then he became ill. He was weak and in pain. Yet he was more distressed by the fact that he did not have the strength to hold the Gemora. He wanted to learn so badly. Oh, how he loved the mitzvah!

והגדת לבנך

פרשת בהעלותך

אותנו כיצד להתנהג כלפי אחינו בני ישראל. מחשבותינו, דיבורינו ומעשינו צריכים טובים בעיני כולם. ה' עצמו עוקב אחר מעשינו, ואפילו אחר מחשבותינו ורגשותינו, ודן אותם. הוא שולח את נגע הצרעת לאלה הזקוקים לתוכחה בתחומים אלה. מרים דיברה לשון הרע על משה רבינו, כאשר טעתה בהערכת דרגת הנבואה שלו. ולפיכך לקתה בצרעת."

"הדברים אמנם קשים, אברימי. אך עדיין אינני מבין מדוע אירוע זה מקומו ברשימת הזכירות, יחד עם יציאת מצרים ומעמד הר סיני." "הרשה לי לצטט לך גמרא (שבת ל"א ע"א). נוכרי מגיע להלל עם הבקשה הבאה: 'גיירני על מנת שתלמדני את כל התורה כולה על רגל אחת.' ומשיב לו הלל: 'דעלך סני, לחברך לא תעביד, זו היא כל התורה כולה ואיך פירושה הוא, זיל גמור' (מה ששנאו עליך, אל תעשה לחברך - זוהי כל התורה כולה, והשאר הוא רק פירוש על כך - לך ולמד)." "

"כלומר, בעצם כל התורה כולה עוסקת בדרך שבה אנו מתנהגים עם אחינו בני ישראל. כעת אני מבין מדוע מרים נמצאת ברשימה זו! נגע הצרעת פוגע במי שאיננו נוהג בצורה נכונה כלפי רעו היהודי. זוהי כל התורה כולה. ולפיכך, בעבירתה של מרים היה משום פגיעה בעקרון היסודי ביותר של כל התורה!" "בדיוק כך, חיים. מרים מלמדת אותנו את כל התורה כולה על רגל אחת. זכור זאת!"

זכרו זאת!

"בוא, אברימי, תפילת שחרית הסתיימה. בוא נלך הביתה ביחד." "אצטרף אליך עוד מעט, חיים. עלי רק לסיים לומר את שש הזכירות. אני אומר אותם מדי בוקר, לאחר התפילה." "באמת? מהן שש הזכירות?"

"אלה הן שישה אירועים שהתורה מצווה אותנו לזכור. הראשון הוא יציאת מצרים. השני הוא שבת. אנו מצווים לזכור גם את מעמד הר סיני, וכיצד התקייף עמלק את ישראל. כן נדרשים אנו לזכור כיצד הכעסנו את ה' כשהיינו במדבר, והזכירה האחרונה שאנו נדרשים לזכור היא מה שעשה ה' למרים."

"רשימה מרשימה ביותר. כמעט כל הזכירות האלה מתייחסות לאירועים גדולים בהיסטוריה. השבת מזכירה לנו את בריאת העולם.

היתה נולדה הר סיני היה עם ישראל. לנו מי אנחנו מתנגדים. מזכירים לנו החדש שעשה לנו ה', הטובה שלנו תזכורת לכל שיש להכיר לקב"ה, לעשות נפש על חטאינו, ולחזור בתשובה. כל אלה הם מיסודות תולדות עמנו ואמונתנו. אך הזכירה האחרונה היא חטא פרטי שחטאה מרים. מה מקומה ברשימה זו? לא נראה שהיא נמצאת באותה רמה של חשיבות כמו שאר הזכירות."

ילדים יקרים...

אנו תמיד מנסים לסכם ולתמצת רעיונות לסיסמאות קצרות ומובנות, שקל לזכור אותן. אם נחזור על ביטויים אלה, הם והרעיונות שהם מייצגים יהיו תמיד אתנו. זוהי הסיבה להימצאות שש הזכירות בסוף תפילת שחרית. והאחרונה מביניהן היא החובה לזכור מה שעשה ה' למרים. לא היה זה חטא קטן, פרטי בלבד, אלא עבירה על עקרון יסודי ביותר של כל התורה כולה! מה ששנאו עליך, אל תעשה לחברך. אל תפגע בו, בין במחשבה, בין בדיבור ובין במעשה. זוהי כל התורה כולה. והשאר הוא רק פירוש והרחבה של רעיון זה. זוהי כל התורה כולה על רגל אחת. ילדים יקרים - זכרו זאת!

אהבת המצוות

שנה עברה מאז יציאת מצרים. הגיע הזמן להקריב קרבן פסח - מצווה שכל עם ישראל השתתף בה. אך היו אלה שלא יכלו להקריב את הקרבן: אלה שהיו טמאים בטומאת מת נאסר עליהם להשתתף בהקרבן קרבן פסח, והם שאלו "למה ניגרע לבלתי להקריב את קרבן ה' במועדו בתוך בני ישראל?" (במדבר ט', ז') רש"י מספר שהם ביקשו מהכהנים להקריב את הקרבן בשבילם, אך אי אפשר להקריב קרבן עבור אדם טמא. ובכל זאת, הם רצו איזה שהוא חלק במצווה זו. מדוע? הרב משה פיינשטיין מציין את אהבתם הגדולה למצוות. אף שהיו פטורים מקיום המצווה מסיבה מוצדקת, בכל זאת התאוו לקיימה.

ילדים יקרים...

הנשמה היהודית מתאוה לקיים את מצוות ה'. אנו אוהבים את המצוות. היה פעם יהודי שהחל ללמוד גמרא רק בגיל מבוגר. ואף על פי כן, הוא שאף לסיים את כל הש"ס. הוא אכן למד ולמד, והספיק הרבה מאוד. אך אז הוא חלה. הוא היה חלש, וסבל מכאבים. ומה הפריע לו יותר מכל? העובדה שלא היה לו כוח להחזיק גמרא בידו. הוא כה רצה ללמוד - הוא אהב את המצווה כל כך!

"תהיתי בנושא זה בעצמי, חיים. והתשובה לכך אינה כה בולטת. אך לאחר מחשבה מעמיקה אני חושב שמצאתי את הקשר בין מרים לבין השאר. ראשית, עלינו לבחון שוב את מעשה מרים המעשה מופיע בפרשת השבוע הזה (במדבר י"ב, א'-ז'). מרים דיברה עם אהרן על יחסיו של משה רבינו עם אשתו. בדבריה היה משום אמירה שדרגת הנבואה של משה רבינו לא היתה גבוהה משלה עצמה. משה היה עניו מאוד, ולא נפגע מדבריה בכלל, ואת דבריה היא אמרה בכלל בשיחה פרטית עם אהרן. כל רצונה היה לסייע לאחיה, אותו אהבה מאוד, ודבריה כללו גם שבח, שכן היא ואהרן היו בדרגה גבוהה ביותר של נבואה גם כן. ובכל זאת, ה' הופיע לפנייהם מיד, וציווה אותם ללכת לאוהל מועד. שם הוא ירד בעמוד ענן, קרא לאהרן ולמרים ודיבר אתם. הוא הסביר להם בפרוטרוט את ההבדל בין נבואתו של משה רבינו להתגלויות שהם חוו. כיצד יכלו להעיד לדבר נגד עבדו משה? הענן סר מעל האוהל, ואז התגלה שמרים לקתה בצרעת. אהרן התחנן למשה שיבקש רחמים, ומשה התחנן לה' שירפא את מרים. ה' הגיב שעליה להימצא מחוץ למחנה למשך שבעה ימים. כל האומה ידעה על בושתה של מרים. אך בכל זאת, מתוך כבוד אליה, הם המתו לה, כשם שהיא המתינה לאחיה משה התינוק, ליד היאור. לאחר שבעה ימים היא נרפאה, והם המשיכו במסעיהם."

"איזה סיפור עוצמתי!" "נכון, חיים. הצרעת היתה מחלה איומה. היא פגעה באלה שעברו עבירות חמורות במיוחד. הרב שמשון רפאל הירש, בפירושו לפרשת כי תצא (דברים כ"ד, ח'-ט) מסביר שהצרעת באה ללמד